

Nr. 19 Zagen met de bosmaaier

Het omzagen van houtachtige opslag met een diameter van maximaal 15 cm, met een bosmaaier die is uitgerust met een zaagblad.

Het grootste gevaar is geraakt te worden door steentjes, houtspaanders en andere kleine materialen, die met hoge snelheid worden weggeslingerd. Daarnaast kan iemand geraakt worden door het vallend hout. Dit geldt zowel voor de gebruiker van de bosmaaier als voor omstanders.

Werkzaamheden

- Met een bosmaaier met zaagblad houtachtige begroeiing in het bos, houtwallen of andere locaties afzagen.

Gereedschappen

- Bosmaaier met draagstel
- Gereedschap voor het onderhoud
- Zaagblad
- Brandstof
-

Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)

- Veiligheidsschoenen (S3) met een verhoogde wreef
- Werkhandschoenen
- Gehoorbescherming
- Gelaatsbescherming
- Helm
- Werkbroek van stevig materiaal

Basismaatregelen

Hieronder staan de algemene basismaatregelen voor veilig werken. Die gelden dus in principe bij alle werkzaamheden.

- Vrijwilligers zijn bekwaam in de werkzaamheden. In het veld is altijd een ervaren begeleider aanwezig.
- Gereedschappen en PBM's zijn altijd goed onderhouden; alle ladders en machines zijn gekeurd.
- Gereedschappen en PBM's worden op de juiste wijze gebruikt.
- Vrijwilligers dragen werkhandschoenen en er is een EHBO-koffer aanwezig.
- Er zijn voldoende hulpverleners aanwezig.
- Vrijwilligers krijgen instructie en er wordt toezicht gehouden.
- Iedereen let op elkaar en helpt elkaar om veilig te werken

Meer informatie

[Veilig werken met de bosmaaier | Arbocatalogus Bos en Natuur \(stigas.nl\)](#)

[Veiligheidsinstructieblad 2 Bosmaaier - VBNE](#)

[Richtlijn Praktijkopleidingen - VBNE](#)

Maatregelen van deze VRIE

Hieronder staan de belangrijkste veiligheidsmaatregelen die specifiek horen bij de werkzaamheden en omstandigheden uit deze VRIE. Neem de maatregelen over op het werkdagformulier. De volledige lijst vind je in het kleurenschema hierna.

1. Zorg dat de maaier een opleiding heeft gedaan op minimaal BOMA2-niveau.
2. Gebruik een geschikte en goed onderhouden bosmaaier
3. Laat geen personen in de directe omgeving van de maaier komen
4. Pas altijd de juiste werktechniek toe.
5. Gebruik de juiste PBM's.
6. Organiseer voldoende hulpverlening

Toelichting

1. De maaier heeft een opleiding voor bosmaaier op minimaal BOMA2-niveau met goed gevolg afgerond.
  - De maaier heeft voldoende kennis en vaardigheden om de werkzaamheden zelfstandig uit te voeren.
  - De opleiding moet iedere drie jaar herhaald worden.
2. Gebruik een geschikte en goed onderhouden bosmaaier
  - Controleer of de bosmaaier en het draagstel voldoen aan de huidige machineveiligheidsvoorschriften.
  - Monteer de juiste, bijpassende beschermkap.
  - Slijp het zaagblad regelmatig en deskundig.
  - Controleer bij het monteren van het zaagblad de werking van de borgmoer. Controleer het zaagblad op scheuren (klankproef).
3. Werk altijd zelfstandig, laat geen personen toe in de directe omgeving.
  - Houd tijdens het zagen 15 meter afstand van anderen.
  - Weet dat het maaionderdeel naar links draait. Houd hier rekening mee bij het voorbereiden van de werkroute en werkplek.
  - Vrijwilligers die andere werkzaamheden in de omgeving uitvoeren, hebben een instructie over de veiligheidsmaatregelen gehad. Met name over voldoende afstand houden. Een deskundig persoon houdt hier toezicht op.
  - Neem maatregelen als er onvoldoende afstand van omstanders gehouden kan worden. Pas bijvoorbeeld de werk- of looprichting aan en stop even met zagen als er voorbijgangers langskomen.
4. Pas altijd de juiste werktechniek toe.
  - Voorkom een 'draaiende onderrug': maak korte zaagbewegingen, let op een goede positionering van de voeten en een juiste afstelling van de stuurboom.
5. Gebruik de juiste PBM's.
  - Draag een stevige werkbroek, een helm, veiligheidsschoenen (S3) met hoge wreef en gehoor- en gelaatsbescherming.
6. Organiseer voldoende hulpverlening
  - Bij deze werkzaamheden zijn minimaal twee hulpverleners met EHBO of VHV2 verplicht.

	Gevaren / risico's	Maatregelen
Hoog !!!	<p>Verwondingen aan benen of ogen door kleine deeltjes die met hoge snelheid rondvliegen</p> <p>Geraakt worden door het zaagblad dat losraakt van het tandwielhuis of afbreekt</p> <p>Geraakt worden door afgezaagd houtopslag</p> <p>In aanraking komen met het draaiend zaagblad bij een kickback (terugslag)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg dat de maaier een opleiding voor bosmaaier op minimaal BOMA2-niveau met goed gevolg heeft afgerond. De maaier heeft dus voldoende kennis en vaardigheden om de werkzaamheden zelfstandig uit te voeren. De opleiding moet iedere drie jaar herhaald worden. • Draag een helm, veiligheidsschoenen en gelaatsbescherming • Zorg dat de bosmaaier en het draagstel voldoen aan de huidige machineveiligheidsvoorschriften. • Monteer de juiste, bijpassende beschermkap. • Slijp het zaagblad regelmatig en deskundig. • Controleer bij het monteren van het zaagblad de werking van de borgmoer. Controleer het zaagblad op scheuren (klankproef). • Houd tijdens het zagen 15 meter afstand van anderen. • Zorg dat vrijwilligers die andere werkzaamheden in de omgeving uitvoeren, een instructie hebben gehad over de veiligheidsmaatregelen. Met name over voldoende afstand houden. Een deskundig persoon houdt hier toezicht op. • Weet dat het zaagblad naar links draait, waardoor kleine deeltjes naar links vliegen. Houd daar rekening mee bij het voorbereiden van de werkroute en werkplek, en tijdens de maaibeweging. • Neem maatregelen als onvoldoende afstand van omstanders gehouden kan worden. Pas bijvoorbeeld de werk- of looprichting aan en stop even met maaien als er voorbijgangers langskomen. • Zaag niet met de rechterbovenkant van het zaagblad, want dan kan een kickback (terugslag) ontstaan.
Midden !!	<p>In aanraking komen met het draaiend zaagblad</p> <p>Overbelasting van lichaamsdelen</p> <p>Blootstaan aan lawaai en trillingen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Controleer of het zaagonderdeel stilstaat bij een stationair motortoerental. Stel dit indien nodig af of laat dit doen. • Zet de motor uit als je bij het zaagonderdeel of beschermkap moet zijn. • Stel het draagstel altijd goed af: let op de hoogte en positie van het ophangoog en op de verdeling van het gewicht van de bosmaaier over schouders of onderrug. • Voorkom een 'draaiende onderrug': maak korte zaagbeweging, let op een goede positionering van de voeten en een juiste afstelling van de stuurboom. • Gebruik altijd gehoorbescherming, ook bij accu-aangedreven machines.
Laag !	<p>Blootstaan aan schadelijke uitlaatgassen</p> <p>Struikelen, uitglijden</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maak regelmatig het luchtfilter schoon en zorg dat de carburateur goed afgesteld is en blijft. • Gebruik alkylaar brandstof. • Houd de werkplek opgeruimd. Let op struikelgevaar.

